

Bronnenkaart

Communiceren met Chinezen

Cultuurverschillen: Non-verbale communicatie

Cultuurverschillen tussen Nederland en China - Algemeen - Openbaar gedrag - Lichaamstaal

Algemeen

Naast verbale communicatie is zeker in China de non-verbale communicatie van groot belang. Het kan zo krachtig zijn dat de non-verbale communicatie zwaarder weegt dan de verbale communicatie. Denk aan het Chinese gezegde **"Stilte is luider dan woorden"** (此时无声胜有声).

Aan de andere kant kan non-verbale communicatie het effect van de verbale communicatie afzwakken of versterken, maar dan uitsluitend als hierbij rekening wordt gehouden met de verschillen in de interculturele communicatie! Het is daarom van groot belang om de verschillen in de culturele regels of non-verbale 'taal' te onderkennen om zo uw boodschap goed over te brengen.

Volgens de antropologie bestaat non-verbale communicatie uit: openbaar gedrag (公共场合行为), lichaamstaal (身体语言), voorwerpen (物体), oogcontact (目光接触) en tastzin (触摸). Dit stuk zal al deze onderdelen verder toelichten.

Openbaar gedrag (公共场合行为)

Iemands hand schudden is vrij populair in China, maar wacht tot de andere partij het initiatief neemt. De Chinese willen soms eerst knikken als groet. Buigen wordt zelden gedaan, behalve bij officiële ceremonies. Een bezoek bij een school, theater of soms bij iemands werkplek kan soms met applaus worden begroet als een welkom. Als dit gebeurt, dan moet u eveneens applaudiseren.

Probeer altijd extreem heftige gebaren en ongebruikelijke gezichtsuitdrukkingen te vermijden. Chinese zijn niet gewend om hun armen te gebruiken bij het spreken en zij zullen zich irriteren aan een spreker die dat wel doet. Probeer dit dus te vermijden. Sommige handgebaren zijn echter noodzakelijk. Bijvoorbeeld om de aandacht 'te roepen' draait u uw hand naar beneden en 'zwaait' u uw vingers naar uzelf toe. Als u iets aanwijst, gebruik dan bij voorkeur uw hele hand (met uitgestrekte vingers) in plaats van alleen uw wijsvinger.

Raakt uw Chinese collega's in principe niet aan; gebruik ook geen schouderklopje. Doe dit zeker niet bij iemand in een hogere positie of met meer autoriteit. Probeer in een groep de meest senior persoon te herkennen. Probeer ook om het direct in de ogen kijken van een collega te vermijden. Dit is vooral aanvallend tijdens een vergadering en uw Chinese collega zal zich beledigd voelen.

In China lacht men wel, maar er is een zware nadruk op het onderdrukken van emoties. Het is niet ongebruikelijk dat mensen van dezelfde geslacht elkaars hand vasthouden in het openbaar als een teken van hun vriendschap. Intiem gedrag in het openbaar is men niet gewend.

Een beetje duwen en snijden in een rij wachtende mensen is vrij normaal in China, maar niemand waardeert het als iemand voordringt. Spugen wordt tegenwoordig niet meer geaccepteerd; je kunt er zelfs een boete voor krijgen.

Lichaamstaal (身体语言)

Hieronder volgen enkele voorbeelden van verschillen in lichaamstaal tussen China en Nederland. Er worden ook voorbeelden genoemd waarbij in China er geen betekenis is voor dat Nederlandse gebaar. U dient zich daarbij te realiseren dat een Chinees uw non-verbale communicatie waarschijnlijk niet zal begrijpen (en andersom net zozeer).

Lichaamstaal	Betekenis in Nederland	Betekenis in China
Stampen met voet	Ongeduldig	Boos, geïrriteerd, gefrustreerd, berouw
Staren , geeuwen	Onbeleefd, brengt mensen in verlegenheid	Nieuwsgierig, verrast
Spreker klapt tegelijkertijd met publiek	Voor jezelf klappen; onbeleefd, onbescheiden	Teken van dank; gezamenlijk positief gevoel
"Ssst" zeggen	Verzoek om stil te zijn aan anderen	Teken van afkeuring
Cadeau accepteren of geven.	Maakt niet uit of je één of beide handen gebruikt.	Gebruik altijd beide handen; dit is een teken van respect.
Middelvinger opsteken	Belediging	Geen betekenis in China
Op je nagels bijten	Weet niet wat te doen, stress, bezorgd.	Geen betekenis in China

Bron: <http://www.chinacrossculture.com/>